

Ile pieniędzy dostają azyłanci w Niemczech?

Powodem, dla którego migrantów szczególnie przyciągają Niemcy, jest to, że „świadczenia dla uchodźców są dość wysokie”, powiedział niedawno minister spraw wewnętrznych Thomas de Maiziere.

Ile pieniędzy dostają w rzeczywistości osoby ubiegające się o azyl i uchodźcy? W Niemczech prawo wymaga, żeby osoby takie zapewniały sobie byt samodzielnie, chyba że nie są w stanie tego uczynić – jeśli tak jest, państwo dokłada się do pokrycia ich podstawowych potrzeb: mieszkania, jedzenia, ubrań i temu podobnych.

Azyłanci są prawnie zobowiązani do wykorzystania własnych środków na swoje wydatki, z wyjątkiem aktywów o wartości 200 euro, a także pieniędzy, których potrzebują do pracy lub nauki. Obejmuje to płacenie państwu za usługi, z których korzystają, takie jak czynsz i żywność w schroniskach dla uchodźców. Jeśli osoby ubiegające się o azyl mają dochód, są zobowiązane do wykorzystania do 75 procent tego dochodu netto na pokrycie kosztów utrzymania.

Osoby starając się o azyl mogą zasadniczo pracować w Niemczech po trzech miesiącach od złożenia dokumentów, za zgodą władz lokalnych. Wiele takich osób ma jednak trudności ze znalezieniem pracy i uzyskaniem pozwolenia, więc są zależne od pomocy państwa. Aby nie narazić się na zarzut nadużywania przez nie systemu świadczeń, rząd federalny przyspieszył procedury azyłowe dla „bezpiecznych krajów pochodzenia”, w tym krajów takich, jak Ghana, Albania i Kosowo. Przybyszom z tych krajów nie wolno zatem szukać zatrudnienia w Niemczech.

W przypadku tych, którym przyznano już azyl lub ochronę uzupełniającą, obowiązują te same zasady, które odnoszą się do

Niemców: jeśli mają pracę lub majątek, muszą sami płacić za swoje wydatki oraz płacić podatki i składki na ubezpieczenia społeczne. Jeśli mają pracę szczególnie nisko płatną, wówczas państwo subsydiuje ich dochody, np. płacąc część czynszu, ubezpieczenie zdrowotne itp. Gdy nie mają pracy, otrzymują zasiłek.

Wielu imigrantów, przynajmniej początkowo, ma problemy z pracą w Niemczech i są zależni od systemu świadczeń. Tak zwany zasiłek II (AG II) ma na celu pokrycie podstawowych kosztów utrzymania i potrzeb takich osób. Wysokość zasiłku AG II zależy od statusu rodzinnego i sytuacji życiowej oraz od tego, jak wysokie są przeciętne koszty utrzymania w miejscu zamieszkania. Obecnie (2017 – red.) osoba dorosła dostaje średnio 408 EUR miesięcznie na wszystko, oprócz ubezpieczenia zdrowotnego i czynszu, za które płaci państwo. Odbiorcy AG II mogą również ubiegać się o dodatkowe środki, np. dofinansowanie do podstawowego wyposażenia mieszkania lub gdy ich dziecko jedzie na wycieczkę klasową. Państwo zazwyczaj płaci wystarczającą kwotę, żeby ktoś na AG II mógł mieszkać w mieszkaniu o rozsądnej wielkości, ale nie na tyle, aby mógł zamieszkać w droższej okolicy, z którego to powodu większość azylantów musi znaleźć mieszkania w mniej popularnych dzielnicach na przedmieściach.

Dwa przykłady: w Bonn, mieście o stosunkowo wysokich kosztach utrzymania, osoba mieszkająca samotnie otrzymuje do 487 € miesięcznie plus koszty ogrzewania. W Berlinie jest to 365 € miesięcznie dla singli, 437 € dla dwóch osób mieszkających razem plus media. Dzięki temu wielu uchodźców uzyskuje dochód netto poniżej 60 procent przeciętnego niemieckiego dochodu (917 EUR i 1530 EUR dla jednej osoby), a więc poniżej granicy ubóstwa.

Z kolei, zgodnie z niemiecką ustawą o świadczeniach dla osób dopiero ubiegających się o azyl, państwo musi im zapewnić

zakwaterowanie, żywność, przybory toaletowe, odzież, niezbędne artykuły gospodarstwa domowego oraz „zasiłki na zaspokojenie osobistych potrzeb w życiu codziennym”, takie jak karta telefoniczna umożliwiająca komunikację z rodziną pozostawioną w kraju pochodzenia. Ubiegający się o azyl mieszkają w tak zwanym „Aufnahmeeinrichtung” (ośrodku recepcyjnym), a prawo stanowi, że potrzeby tej osoby mają być spełnione dobrami i usługami, a nie gotówką. W zależności od landu może to oznaczać, że osoby takie otrzymują jedynie bony i towary na pokrycie „osobistych potrzeb w życiu codziennym” (np. W Bawarii) lub otrzymują zasiłek pieniężny do 135 EUR na miesiąc dla osoby dorosłej, 122 EUR dla osoby dorosłej mieszkającej razem z partnerem i od 76 do 83 dla dziecka, w zależności od wieku.

Gdy starający się o azyl wyprowadzą się z ośrodka recepcyjnego, państwo płaci za zakwaterowanie i niezbędne przedmioty gospodarstwa domowego, ale może zapewnić większy zasiłek pieniężny, aby te osoby mogły np. kupować i gotować własne posiłki. Zasiłki wynoszą od 216 EUR na miesiąc dla osoby dorosłej do 133 dla dziecka w wieku sześciu lat lub młodszego. Jeżeli osoba ubiegająca się o azyl czekała przez ponad 15 miesięcy na odpowiedź na wniosek o azyl i nie ponosi winy za opóźnianie tego procesu, otrzymuje podobne świadczenia jak osoby, którym przyznano prawo pobytu. Kursy niemieckiego i integracyjnego dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców opłacane są również przez państwo.

Natalia Osten-Sacken, na podst. <http://www.infomigrants.net>

Portal <http://www.infomigrants.net> jest współtworzony m.in. przez France Médias Monde (France 24, Radio France International, Monte Carlo Doualiya), niemieckiego nadawcę publicznego Deutsche Welle oraz włoską agencję prasową ANSA i współfinansowany przez Unię Europejską.